

Íriszillat és szarszag

FEUILLETON - LXIV. évfolyam, 16. szám, 2020. április 17.

Az illető helyiséget különben az egész világirodalomban rejtőzködésre használták, és az egyedüllét vágya diktálta a használatát. Jean gyerekkorában elrejtőzik a díszes pavilonban, hogy megleshesse, hogyan élnek az arisztokraták, majd hirtelen lezuhan, és rájön, mennyire nem mindenütt díszes az a pavilon. A *Julie kisasszonytól* eltérően a *Tótékban* Tót sokkal triviálisabb célra használja a fabudit: egyszerűen menekülni szeretne az Őrnagy folyamatos vegzálásától, bár persze hiú ábrándokat követ, s végül még ott is fogadnia kell. A *Nat Turner lázadásában* a gyermek Nat elábrándozik, amikor egy másik néger kölyök, Wash, megpörköli a seggét egy házilag készült fáklyával. Az *Iskola* egyik ikonikus jelenete, amikor Medvét nekilökik a mosdó falának, és tenyerének nyoma hosszú ideig ott marad. Peter Kien pedig oda zárkózik be, és ott sírja el magát, amikor rájön, hogy a házasságban szeretkezni is kellene. A Proust ábrázolta helyiség tehát olyan hely, mely mély szociológiai vizsgálatokra ad alkalmat. Julie kisasszony azért neveti ki Jeant, mert az nem tudta, mire való a pavilon.